

AXOPAR

ÄGARENS HANDBOK

AXOPAR 24 HT

AXOPAR

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD 5

1 ALLMÄNT 6

1.1 SYMBOLER SOM ANVÄNDS I
HANDBOKEN: 6

1.2 CE-KLASSIFICERING 7

1.2.1 IDENTIFIERING 7

1.2.2 TILLVERKARENS SKYLT 7

1.2.3 NUMMER PÅ ANMÄLT ORGAN..... 7

1.3 TEKNISKA DATA..... 8

1.3.1 LASTNINGSKATEGORI C 8

1.3.2 ALLMÄNNA DATA 9

1.4 FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE
OCH VÄSENTLIGA SÄKERHETSKRAV 10

1.5 ALLMÄNNA ARRANGEMANG 11

2 STABILITET OCH FLYTFÖRMÅGA 12

2.1 ALLMÄNT 12

2.2 BÅTENS SJÄLVTÖMNINGSSYSTEM 12

2.3 DÖRRAR, LUCKOR OCH
GENOMFÖRINGAR 13

2.4 LÄNSPUMPSYSTEM..... 13

3 ANVÄNDNING AV BÅTEN 15

3.1 BÅTENS STYRUTRUSTNING 15

3.2 UTRUSTNING PÅ STYRPANELEN 15

3.2.1 STYRSYSTEM..... 16

3.2.2 STARTA MOTORN 16

3.3 HANTERING AV BÅTEN..... 17

3.3.1 FÖRE DU LÄTTAR ANKAR 17

3.3.2 LÄMNA BRYGGAN 17

3.3.3 KÖRA BÅTEN 18

3.3.4 SIKTEN FRÅN FÖRARPLATSEN..... 20

3.3.5 ANVÄNDA TRIMPLAN 20

3.4 HUR DU FÖREBYGGER FALL ÖVERBORD OCH
TAR DIG TILLBAKA UPP I BÅTEN 21

3.5 ANKRING, FÖRTJÖNING OCH
BOGSERING 22

3.5.1 LYFT OCH TRANSPORT 24

4 ELSYSTEM 25

4.1 SCHEMA FÖR ELSYSTEM 25

4.2 12 V SYSTEM 25

4.2.1 ELCENTRAL 26

4.2.2 BRYTARE FÖR DIREKTMATNING 27

4.2.3 SÄKRINGAR..... 27

4.2.4 BATTERIER 27

5 TEKNISKA SYSTEM 29

5.1 BRÄNSLESYSTEM 29

5.2 FÄRSKVATTENSYSYSTEM..... 30

5.3 SEPTIKSYSTEM..... 30

5.3.1 ILLUSTRATION AV FÄRSKVATTEN-
OCH SEPTIKSYSTEM 31

6 SÄKERHET 32

6.1 ALLMÄNT 32

6.2 BRANDBEKÄMPNING 32

6.3 RÄDDNINGSFLOTTE..... 33

6.4 SÄKERHETSPLAN..... 33

7 Service och underhåll 34

7.1 ÅTGÄRDER FÖRE VINTERFÖRVARING 34

7.2 FÖRE SJÖSÄTTNING 34

8 MILJÖ 35

9 GARANTI 36

10 BILAGOR 37

Gratulerar till din nya Axopar båt! Vi tackar dig för att du valde en Axopar båt och önskar dig många säkra och angenäma stunder till sjöss.

I den här handboken hittar du viktig information som hjälper dig att använda och underhålla din båt på ett säkert och enkelt sätt. Dessutom innehåller handboken detaljerade uppgifter om båten och de system som installerats i den samt allmän information om hur du ska använda och underhålla båten.

Vi rekommenderar att du läser handboken omsorgsfullt och bekanta dig med båten innan du börjar använda den. Ägarens handbok är naturligtvis inte en källa till sjömanskunskap eller sjösäkerhet. Om det här är din första båt eller om du har bytt till en båttyp som du inte känner till ännu, ska du med tanke på din egen säkerhet och komfort se till att du får erfarenhet i hanteringen och användningen av båten innan du åker ut på sjön. Båtförsäljaren, båtklubbar och nationella motorbåts- eller seglarförbund ger gärna information om lokala båtskolor eller kan rekommendera kompetenta instruktörer.

Försäkra dig om att de i väderprognosen angivna vind- och vågförhållandena motsvarar din båts certifieringskategori och att du och din besättning klarar av att hantera båten under sådana förhållanden. Vind- och vågförhållandena som motsvarar certifieringskategori B går från storm till hård vind med fara för exceptionellt stora vågor och vindbyar. Trots att din båt är konstruerad för dessa förhållanden är de farliga och för att då kunna hantera båten tryggt krävs en kunnig besättning med god kondition samt en väl underhållen båt.

Ägarens handbok är inte en detaljerad underhålls- eller felsökningsguide. Vid problem ber vi dig kontakta båtens tillverkare eller tillverkarens representant. Vänd dig alltid till kompetenta och utbildade fackmän när service-, reparations- eller ändringsarbeten ska utföras på båten. Kompetenta personer bör bedöma, genomföra och dokumentera sådana ändringar som kan påverka båtens säkerhetsegenskaper. Båtens tillverkare kan inte hållas ansvarig för ändringar som denne inte godkänt. Varje förändring i båtens tyngdpunkt (t.ex. en högt monterad tung utrustning eller byte av motormodell) påverkar märkbart båtens stabilitet, trim samt prestanda.

Båtens ägare är förpliktad att beakta lokala och internationella krav gällande båtens besättning, utrustningar samt framförande. I en del länder krävs körkort eller särskild fullmakt för att framföra båten och en del länder har specialbestämmelser om detta.

Gratulerar till din nya Axopar båt! Vi tackar dig för att du valt just denna båt och önskar dig många säkra och angenäma stunder till sjöss.

1 ALLMÄNT

Syftet med ägarens handbok är inte att vara en fullständig service- eller reparationsbok utan att hjälpa ägaren att lära känna egenskaperna i den nya båten och att handleda ägaren till använda båten på ett ändamålsenligt sätt.

1.1 SYMBOLER SOM ANVÄNDS I HANDBOKEN:

Varningar och anmärkningar som används i den här handboken definieras på följande sätt:

FARA!

Iaktta försiktighet för att förhindra ett olycksfall som kan leda till döden eller bestående men.

VARNING!

Varnar för att det finns en sådan allvarlig riskfaktor som med stor sannolikhet leder till dödsfall eller bestående men, om tillräcklig försiktighet inte iakttas.

OBS!

Iaktta försiktighet för att förhindra personskador samt skador båten eller utrustningarna.

I handboken används SI-systemets enheter. I vissa fall kan andra enheter ha lagts till inom parentes. Ett undantag från detta är vindhastigheten som i nöjesbåtsdirektivet anges i beaufort. I båtens handbok används för båtens högra sida förkortningen STB och för vänstra sidan förkortningen Port.

Håll alltid er båt i bra skick och beakta att båtens ålder och hård eller fel användning sliter på båten. Vilken som helst båt, oavsett dess hållbarhet, kan skadas betydligt om den inte används på ett ändamålsenligt sätt. Att använda båten felaktigt är inte tillåtet och hör helt enkelt inte till säkert sjömanskap.

Därför är det alltid viktigt att anpassa båtens hastighet och dess manövrering till sjöförhållandena och dina egna körerfarenheter.

Om din båt är utrustad med en livräddningsflotte, läs noga igenom dess instruktionsbok. I båten borde finnas väsentlig säkerhetsutrustning i enlighet med båttyp, väderleksförhållanden etc. I vissa länder är denna utrustning obligatorisk. Besättningen bör känna till hur all säkerhetsutrustning ska användas och hur de viktigaste åtgärderna ska utföras vid olika nödsituationer (räddning av man över bord, bogsering etc.). Seglingsskolor och -föreningar ordnar regelbundet räddningsövningar.

Utrustningen i din båt kan skilja sig från bilderna och beskrivningarna i den här handboken. Det här kan till exempel bero på valda tilläggsutrustningar eller sådana ändringar som tagits i bruk efter att den här handboken blev klar. I sådana fall rekommenderar vi att du kontaktar din återförsäljare för att få instruktionerna för den utrustning som inte finns med i handboken.

Förvara den här handboken på ett säkert ställe och ge den vidare till eventuell ny ägare ifall du säljer båten. Om handboken kommer bort eller förstörs kan du beställa en ny kopia av din återförsäljare. För motorerna, tilläggsutrustningars såsom till exempel trimplans, bogpropellers, navigeringsutrustningars och andra i efterhand installerade utrustningars garantier ansvarar direkt tillverkaren av i fråga varande utrustningar. Vi har bifogat dessa utrustningars särskilda garantibrev och leverantörernas kontaktuppgifter. I övriga garantifrågor ber vi dig kontakta återförsäljaren av din Axopar som nämns på omslaget.

Innehållet i din beställning framgår av köpekontraktet/beställningen. Om något fel uppstår i båten eller dess utrustningar kan du söka efter eventuella service- och reparationsåtgärder i servicehandböckerna. Vid oklara fall kontakta alltid din återförsäljare.

Beakta att din båt är en fritidsbåt och att den därför inte är lämplig för yrkesmässig användning.

Specifikationer, illustrationer och exempel samt konstruktionsdata i den här handboken är inte bindande. Vi förbehåller oss rätten till ändringar.

1.2 CE-KLASSIFICERING

Den här båten har klassificerats till kategori C. CE-klassificeringen betyder att båtar ska konstrueras och byggas så att de behåller sin stabilitet och sitt lyft i beskrivna förhållanden samt att de motsvarar övriga viktiga krav som är typiska för i fråga varande klassificering. Ett krav är också att båtarna ska vara lätta att styra.

A. Ocean

Dessa båtar är konstruerade för långa resor under vilka vindstyrkan kan överstiga 8 beaufort och den signifikanta våghöjden kan vara åtminstone 4 meter. I dylika förhållanden ska dessa båtar vara till stor del självförsörjande.

B. Öppna havet

Dessa båtar är konstruerade för resor utomskärs under vilka vindstyrkan kan vara högst 8 beaufort och den signifikanta våghöjden kan vara högst 4 meter.

C. Kustfarvatten

Dessa båtar är konstruerade för resor nära kusten, i stora bukter, flodmynningar och sjöar under vilka vindstyrkan kan vara högst 6 beaufort och den signifikanta våghöjden högst 2 meter.

1.2.1 IDENTIFIERING

Alla båtar är utrustade med en unik identifikationskod som innehåller alla uppgifter i nedanstående beskrivning. Identifikationskoden består av 14 tecken samt ett bindestreck. Identifikationskodens texthöjd är 6 mm och den finns på STB sidan på båtens akterspegel. Identifikationskoden läses enligt följande exempel:

FI – AXOA4001EA16

FI Tillverkningsland

- Bindestreck

AXO Tillverkare:

A4 Båtmodell A = OPEN B = TT C = HT

001 Båtnummer

E Tillverkningsmånad: A = Januari, B = Februari, osv.

6 Tillverkningsår

16 Årsmodell

1.2.2 TILLVERKARENS SKYLT

VTT Expert Services Oy har som extern och opartisk aktör kontrollerat att Axopar båtarna uppfyller kraven i direktivet om fritidsbåtar och standarderna som hör till direktivet. Tillverkarens skylt monteras alltid nära båtförarens plats i båtens styrkabin. Tillverkarens skylt innehåller följande uppgifter:

BOAT TYPE	Båtmodell
DESIGN CATEGORY	Båtklassificering. Se närmare beskrivning under CE-klassificering.
MAX. NO	Största tillåtna antal personer i båten.
MAX. LOAD	Lastförmåga. Omfattar sammanlagd vikt av passagerare och bagage (innehållet i bränsletankarna inte inräknat).

Senare i denna handbok finns en fullständig beskrivning av uppgifterna på skylten (Lastförmåga och maximal motoreffekt).

1.2.3 NUMMER PÅ ANMÄLT ORGAN

VTT Expert Services Oy

1.3 TEKNISKA DATA

BÅTMODELL:.....	AXOPAR 24 HT
BÅTKLASSIFICERING	C (KUST)
SKROVETS LÄNGD LH	7,77 M
BREDD BH	2,55M
STÖRSTA REKOMMENDERADE PERSONANTAL (Kategori C).....	8 (EN VUXEN ANTAS VÄGA 75KG, ETT BARN 37,5 KG)
TOTALVIKT FÖR BRÄNSLE, VATTEN OCH ANDRA VÄTSKOR	265 KG
DJUPGÅENDE VID FULL LAST	0,54 M (UTAN UTOMBORDSMOTOR 1 M)
HÖJD FRÅN VATTENLINJEN VID LÄTT LAST	HT 2,48 M (MED LJUSMASTEN)
STÖRSTA REKOMMENDERADE MOTOREFFEKT	148 KW (200 HV)

1.3.1 LASTNINGSKATEGORI C

STÖRSTA REKOMMENDERADE MOTORVIKT	315 KG
VIKT PÅ BÅTENS SKROV (UTAN MOTORER)	1680 KG
BÅTENS VIKT UTAN LAST	2109 KG (MED TYNGSTA UTOMBORDSMOTORER)
STÖRSTA REKOMMENDERADE LAST	915 KG
BÅTENS VIKT MED FULL LAST	3024 KG
VARAV: PERSONERNAS TOTALVIKT	600 KG
PERSONLIG UTRUSTNING	50 KG
MÄNGDEN FÄRSKVATTEN	50 KG (50 L)*
MÄNGDEN SPILLVATTEN.....	40 KG (40 L)*
MÄNGDEN BRÄNSLE	175 KG (233 L)
VÄTSKELAST I FASTA TANKAR	265 KG

*TILLÄGGSUTRUSTNING

Båtens stabilitet har bedömts vid viktförhållanden med största tillåtna last. Största rekommenderade last innehåller endast ovan nämnda viktkomponenter.

1.4 FÖRSÄKRAN OM ÖVERENSSTÄMMELSE OCH VÄSENTLIGA SÄKERHETSKRAV

OBS!

Vätskor i fasta tankar ingår inte i den last som nämns på tillverkarens skylt

OBS!

Tankens angivna totala påfyllningsmängd är nödvändigtvis inte tillgänglig på grund av trim och last. Tankens fyllningsgrad bör alltid vara minst 20 %.

VARNING!

Båtens största tillåtna personantal får inte överskridas. Personantalet ska också alltid relateras till att totalvikten för personerna i båten och deras bagage aldrig får överskrida båtens största tillåtna lastkapacitet. Använd alltid de sittplatser som är avsedda för att användas under körning.

VARNING!

När du lastar båten ska du aldrig överskrida vad som anges som båtens största tillåtna lastförmåga. Sträva alltid efter att lasta båten omsorgsfullt och noggrant och fördela alltid lasten så att båten inte får slagsida. Undvik att placera tunga material högt upp i båten. Om båten överlastas kan motorn skadas även när den inte är igång.

1.3.2 ALLMÄNNA DATA**YTMATERIAL**

GELCOAT / MÅLFÄRG.....WHITE - SVG 80541 S (REICHHOLD)
GREY (VERSIONR OR COOL GREY) - GN RAL 7037 HA (ASHLAND)

INSTRUMENTMODULNextel

TANKVOLYMER

BRÄNSLETANK.....233 L

FÄRSKVATTENTANK50 L

SPILLVATTENTANK.....40 L

ELSYSTEM 12V

STARTBATTERI105A

FÖRBRUKNINGSBATTERI.....105A

ELSYSTEM 230V

BATTERILADDARE.....12 AH

LANDSTRÖMSANSLUTNING

Basuppgifter	EN ISO 8666:2002
Skrovets märkning	ISO 10087:2006
Tillverkarens skylt	RDC ANNEX 1, 2,2
Ägarens handbok	EN ISO 10240:2004
Arrangemang och utrustning	
Förebyggande av man över bord	EN ISO 15085:2003/A1:2009
Förvaring av räddningsflotte	RSG Guidelines
Nödutgång -	
Förankring och bogsering	EN ISO 15084:2003
Navigeringsljus	1972 COLREG
Förebyggande av utsläpp	EN ISO 8099:2000

INSTALLATIONER

Motorer och motorrum -	
Bränslesystem	EN ISO 10088:2013, EN ISO 11105:1997,
Elsystem	EN ISO 10133:2012, ISO 28846:1993/A1:2000
5.4 Styrsystem	EN ISO 10592:1995/A1:2000 5.5
Gasutrustning -	
Brandsäkerhet	EN ISO 9094-1:2003

DIMENSIONERING

Konstruktion	RSG Guidelines ISO 12215-5:2008, ISO 12215-6:2008
--------------------	---

HYDROSTATIK

Stabilitet och fribord	EN ISO 12217:2015
Bär- och flytförmåga	EN ISO 12217:2013
Tillverkarens rekommendation om största last	EN ISO 14946:2001/AC 2005
Öppningar i skrov, däck och däckkonstruktion	EN ISO 9093-1:1997,
Vattenfyllning	EN ISO 15083:2003, ISO 8849:2003

STYREGENSKAPER

StyregenskaperEN ISO 11592:2001, EN ISO 8665:2006

Sikt från förarplatsEN ISO 11591:2011

UTSLÄPP FRÅN MOTORER -

BULLERUTSLÄPP

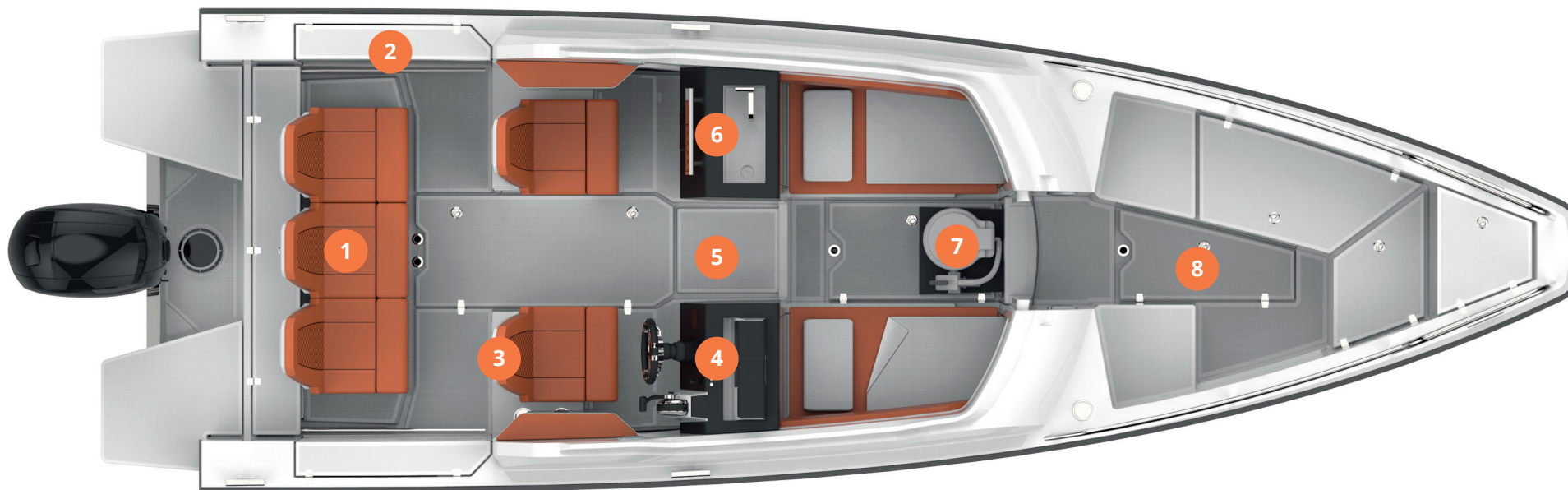
1.5 ALLMÄNNA ARRANGEMANG

De viktigaste utrustningarna i Axopar 24 HT har placerats på följande platser:

En del av utrustningarna är tilläggsutrustningar.

1. Batterier	6. Pentryutrustning*
2. Manuell slagvattenpump	7. WC-stol*
3. Huvudströmbrytare	8. Färskvatten- och septiktank*
4. Styrpulpet	
5. Bränsletank	

*Tilläggsutrustning

2 STABILITET OCH FLYTFÖRMÅGA

2.1 ALLMÄNT

Alla ändringar i hur massorna placerats (till exempel om du lägger till fisketorn, radar eller rullmast, byter maskin osv.) kan avsevärt inverka på båtens stabilitet, trim och prestanda. Slagvattenmängden ska hållas så liten som möjligt. Vilken som helst vikt som monteras högt upp försämrar stabiliteten.

Vid stormigt väder ska du hålla luckor, fack och dörrar stängda för att minimera risken att båten fylls med vatten. Stabiliteten kan bli sämre vid bogsering eller när tunga föremål lyfts med hjälp av dævert eller bom. Vågor som bryts är en betydande fara för stabiliteten.

OBS!

Håll bottenventilerna stängda om de inte används för att undvika att båten fylls med vatten. (t.ex. bottenventilen för WC-stolens sköljvatten).

2.2 BÅTENS SJÄLVTÖMNINGSSYSTEM

Båtdäcket har konstruerats så att regnvatten som kommit dit rinner direkt i havet genom tömningshålen. På båda sidorna av däckets bakdel finns tömningsöppningar genom vilka vattnet rinner direkt i havet. Från det öppna utrymmet mitt i båten rinner vattnet genom tömningshåll till en separat tömningspump som fungerar automatiskt när det kommer vatten. Töm pumpen regelbundet från ansamlad skräp. Båten bär passagerarna trots att den skulle vara fylld med vatten.

Vattenspårarna är avsedda för att avlägsna regnvatten och vatten som stänker upp på däck. I alla situationer ska tömningsöppningarna vara öppna. Rengör dem från ansamlad skräp regelbundet för att undvika att de täpps igen.

Systemet har byggts så att vattnet töms från båten i normala användningssituationer och därför ska du inte stänga kranar eller täppa till tömningsöppningar när båten används eller ligger förtöjd vid brygga.

OBS!

Det självtömmande öppna utrymmet är avsett för att avlägsna största mängden vatten som kommer på däck vid regn, av stänk och vågor från det öppna utrymmet. En del av regnvattnet samt vatten som kondenseras i kölsvinet kan ändå hamna i kölsvinet.

Lämna inte båten obevakad på sjön för en längre tid. Iaktta hur båten flyter och töm kölsvinet vid behov. Att lämna båten obevakad på sjön en längre tid kan leda till skador.

VARNING!

Stäng inte tömningsöppningarna på båtdäcket när båten används.

2.3 DÖRRAR, LUCKOR OCH GENOMFÖRINGAR

I båtskrovet finns flera genomföringar med monterade kranar för att stänga och öppna dem. Vi rekommenderar att du håller dem stängda när båten inte används en längre tid och att du öppnar dem på nytt när du använder båten.

Det är bra att hålla fönster, dörrar, däcksluckor och ventilationsöppningar stängda när du kör. Om vädret och andra omständigheter tillåter kan du också hålla dem öppna. Vid stormigt väder ska däcksluckor, dörrar till förvaringsutrymmen och gångöppningar vara stängda och hållas stängda för att minimera risken att vatten kommer in i båten.

I en del förhållanden och hastigheter kan vattendimma eller stänk komma in genom kapell, luckor eller andra öppningsbara öppningar till följd av undertryck eller något annat fenomen. Du kan förhindra detta genom att stänga kapellen, luckorna och andra öppningsbara öppningar.

På bilden på följande sida ser du båten luckor, bogenomföringar och bottenkranar. Luckorna (12-17) på bilden ska hållas stängda under körning. Kontrollera alltid i samband med sjösättningen på våren att genomföringarna på båten sida och i bottnen är täta.

Tömningskranarna på däck når du genom kontrollluckorna bakom batterierna. WC-stolens kran för vattenintag och septiktankens kran för tömning i sjön når du genom serviceluckan som finns under luckan (13) i det öppna utrymmet.

2.4 LÄNSPUMPSYSTEM

Länspumpsystemet består av en manuell och en eldriven läns pump med vilka du kan tömma ut vattnet ur hela båten länsutrymme. Den manuella läns pumpens kapacitet är 33 liter i minuten. Den elektriska läns pumpens kapacitet är 41 liter i minuten. Den elektriska läns pumpen har utrustats med flottör som gör att den startar automatiskt om vatten finns i länsutrymmet. Pumpen kan också användas genom en brytare som finns på styrpulpeten. Den elektriska läns pumpen är utrustad med en larmsignal som aktiveras då pumpen startar.

Den manuella läns pumpen (10) används med det handtag som finns på den. Den finns i förvaringsfacket på Portsidan i aktern.

OBS!

Undvik nedsmutsning! Syftet med båten läns pumpsystem är att minimera alla risker för att oljehaltigt slagvatten släpps ut i miljön. Båtagaren ska regelbundet kontrollera att slagvattnet inte innehåller miljöskadliga ämnen såsom olja, diesel, glykol osv.

OBS!

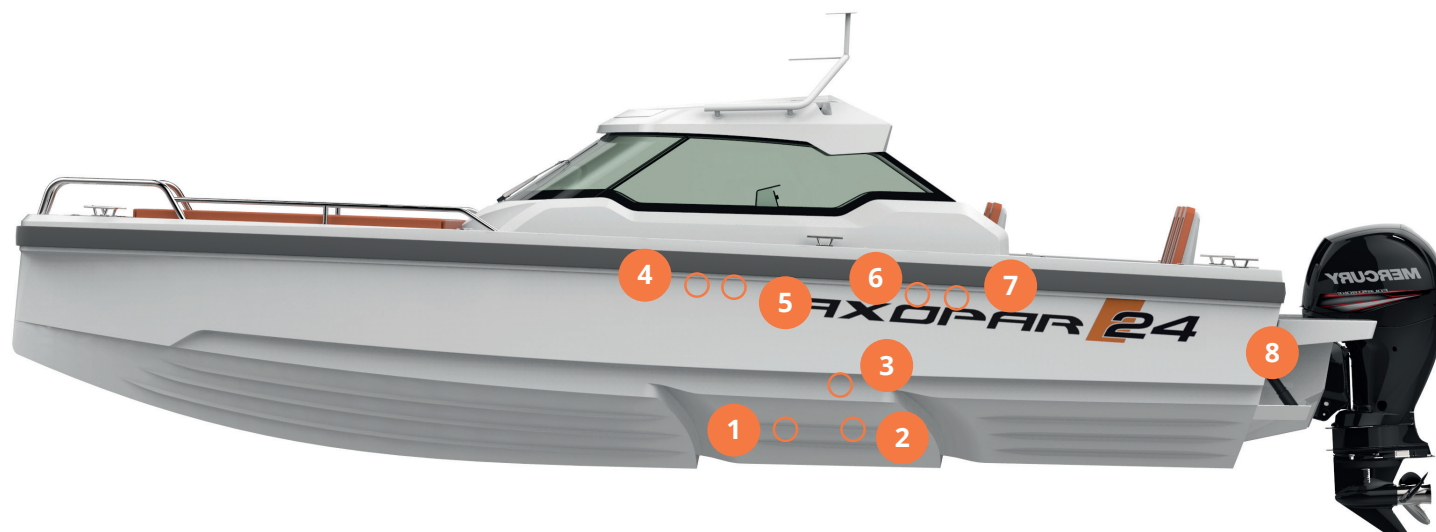
Pumparna får inte köras torra någon längre tid.

FARA!

Kontrollera läns pumparnas funktion regelbundet. Rensa intagen från skräp. Länssystemets totala kapacitet är inte avsedd att kunna länsa båten vid eventuell skrovskada. Pumparna är alltid aktiverade och tömmer båten efter behov. Pumparna kan startas också manuellt från maskinens huvudmanöverpanel.

1. WC-stolens vattenintag*
2. Septiktankens tömning i sjön*
3. Tömning av pentryts lavoar och öppna utrymmet i fören
4. Framdörr till förkabinen
5. Lock till förvaringslucka i fören
6. Tömning av manuell länsypump
7. Tömning av elektrisk länsypump
8. Tömningsgenomföring på däck
9. Elektrisk länsypump
10. Manuell länsypump
11. Tömningsgenomföringar på däck
12. Förvaringslucka på däck
13. Förvaringsutrymme i mitten
14. Tömningspump i mitten
15. Förvaringslucka på fördäck
16. Bänklucka på fördäck
17. Lucka för bogankarlåda

*Tilläggsutrustning

3 ANVÄNDNING AV BÅTEN

3.1 BÅTENS STYRUTRUSTNING

3.2 UTRUSTNING PÅ STYRPANELEN

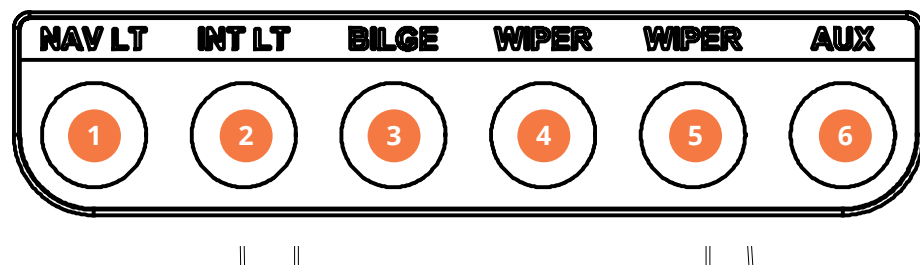
Nedan är en bild av båtens styrutrustningar. Deras antal och placering beror på utrustnings- och motoralternativ. Se mera ingående anvisningar om hur utrustningarna används i deras instruktionsböcker.

1. Kartplotter*
 2. Display för hantering av motor
 3. Styrpulpets brytare
 4. Brytare för trimplan
 5. Motorns fjärrstyrningsutrustning
 6. Nödstopp
 7. Strömbrytare*
- *Tilläggsutrustning

STYRPULPETENS BRYTARPANEL

1. Körljus
2. Innerbelysning
3. Länsumpens brytare
4. Vindrutetorkare Port
5. Vindrutetorkare STB
6. Reserv

3.2.1 STYRSYSTEM

KONTROLL AV OLJENIVÅ OCH PÅFYLNING AV OLJA

Eftersom en fungerande styrning är en säkerhetsfråga ska du kontrollera oljenivån i pumpen innan du far ut på sjön.

Hydrauloljan till styrutrustningen fyller du på genom rattpumpens oljepåfyllnadsöppning. Oljenivån ska vara cirka 10 mm under påfyllnadsöppningens nivå. Rekommendationer om oljekvalitet som används i styrsystemet finns i tillverkarens instruktionsbok.

UNDERHÅLLA STYRNINGEN

Kontrollera anslutningsdon, fästningar och lager. Se instruktioner om hur styrsystemet underhålls i tillverkarens instruktionsbok.

FARA!

Risk för koloxidförgiftning. Det är viktigt att vara medveten om riskerna med motorns avgaser. Under vissa förhållanden (t.ex. turbulens eller ogynnsamma vindförhållanden) kan avgaser komma in i båten. Då är det skäl att undvika onödig tomgångskörning. Om dessa problem uppstår under färd, öppna inte luckor och ventilatorer, eftersom detta endast kan förvärra problemet. Prova istället att lösa problemet genom att t.ex. ändra hastighet och viktfordelning.

3.2.2 STARTA MOTORN

Läs tillverkarens handbok.

1. Ställ motorns gasreglage i neutralläge.
2. Sätt på tändningen och kontrollera bränslemängden.
3. Starta motorn genom att vrida startnyckeln.
4. Kontrollera att oljetryckmätaren och voltmeteren visar normala värden.
5. Varmkör båtens motor på tomgång. Rusa aldrig en kall motor.

Övriga anvisningar finns i motortillverkarens instruktionsbok.

3.3 HANTERING AV BÅTEN

3.3.1 FÖRE DU LÄTTAR ANKAR

VARNING!

Gå aldrig ner på badstegen när motorn är igång. Stoppa motorn vid inspektion av styrning och propeller

Innan du lämnar hamnen är det viktigt att du kontrollerar följande saker:

- Att båten och dess utrustning är i sjödugligt skick.
- Alla ombord ska använda lämplig flytväst när de befinner sig på däck. Observera att i vissa länder är det lagstadgat att ändamålsenliga flytvästar skall användas under hela båtresan.
- Lyssna alltid på väderleksrapporter för en längre period när ni planerar fara på en längre resa.
- Se alltid till att tillräckligt med bränsle och färskvatten finns i tankarna.
- Kontrollera att alla saker i båten är nedpackade och fastsatta på ett lämpligt sätt med tanke på sjögång och hård vind.
- Försäkra dig om att badstegen är uppfälld innan ni ger er iväg.
- Försäkra dig om att styrningen är i rätt position före du startar.
- Kom alltid ihåg att informera besättningen om hur du har tänkt lämna bryggan.

För att kunna navigera säkert i alla väderförhållanden skall båten ha signalanordningar enligt gällande bestämmelser (COLREG, 1972). Försäkra dig om att signalanordningarna ombord på båten uppfyller kraven i de aktuella bestämmelserna.

3.3.2 LÄMNA BRYGGAN

Innan du kastar loss fundera över hur du bäst lämnar bryggan. Varifrån blåser det? Med bogpropellern är det enkelt att vända fören och sedan använda motorns propeller.

Om båten har två motorer är det lätt att lägga ut från bryggan genom att köra tomgång bakåt på den motor som är närmast bryggan och den andra motorn med tomgång framåt. Båten kommer att svänga ut från bryggan med aktern före. Eftersom fören tar i bryggan är det viktigt att du skyddar den med ordentliga fendrar.

Att styra med en motor kan vara lite svårare om vinden trycker båten hårt mot bryggan. Då gäller det att få ut aktern från bryggan med hjälp av ett "spring". Skydda fören väl med fendrar mot bryggan. Lagg en tamp från fören runt en pollare eller knape så att den lossnar lätt. Lagg i tomgång fram och styr så att aktern glider ut från bryggan. När båten nått ett sådant läge att den går att backa ut på ett säkert sätt, vänd aktern snabbt mot mitten och lägg i backväxeln.

OBS!

Samla in alla tappar och fendrar medan ni befinner er i skyddat vatten. Ett rep som fastnat i propellern gör en båt oduglig att manövrera.

3.3.3 KÖRA BÅTEN

Att köra motorbåt innebär ett ansvar för alla de personer som är ombord och för alla andra som vi möter till sjöss. Genom att ta hänsyn till andra blir båtlivet trevligt. Alla har samma rätt till sjöliv oavsett vilken farkost de färdas i.

På en båt inverkar helt andra fysikaliska krafter än till exempel på en bil, likaså på möjligheterna att påverka dess köregenskaper. Du kan påverka en båts gång och bekvämligheten ombord främst genom att anpassa farten till rådande sjöförhållanden och använda trimplanen på ett förnuftigt sätt. En planande båt ligger nästan horisontellt i vattnet vid maxfart. När man sänker båtens hastighet ökar trimvinkeln och vid planingströskeln går den med lite högre stäv. Det här är helt normalt och en förutsättning för god prestanda.

NÖDSTOPP

Om båten är utrustad med nödstopp fäst den i dig själv genast när ni kastat loss. Läs noggrannare instruktioner i motorns handbok. I synnerhet om du kör ensam är det mycket viktigt att båten stannar om du av någon orsak skulle falla överbord eller vackla till i båten. Kom emellertid ihåg att ta av dig snöret strax före du ska lägga till i hamn för att undvika att motorn stannar ofrilligt.

KÖRA I HÖG HASTIGHET

Även om Axopar 24 båtarna har genomgått manöverprov enligt CE-kraven i högsta hastighet rekommenderar vi inte skarpa manövrar i hög hastighet. Risken för att skrovet tappar greppet är möjlig med alla skrovmodeller när viss hastighet överskrids. Det här kan medföra att passagerarna kastas ut ur båten i synnerhet i båtar med en motor.

- Båtens största propulsioneffekt är 148 kW
- Använd inte båten om den har motorer med större motoreffekt än den som anges på kapacitetsskylten.
- Kör inte båten med hög hastighet om riggvinkeln på motorn är negativ (stäven nere).
- Kör inte med maxfart längs tättrafikerade farleder eller när sikten är begränsad till exempel på grund av väderlek eller sjögång.
- Sänk hastigheten och minska svallvågorna av säkerhetsskäl och av hänsyn till er själv och andra.

- Observera och följ hastighetsbegränsningar och förbud mot att skapa svallvågor.
- Följ reglerna för sjötrafik och kraven i COLREG (internationella regler för förebyggande av kollisioner till sjöss).
- Se alltid till att hålla ett sådant avstånd till andra båtar att kollisioner kan undvikas och du har möjlighet att stanna eller väja.
- Använd alltid nödstopp om en sådan finns tillgänglig.
- Sänk hastigheten vid sjögång av bekvämlighets- och säkerhetsskäl.
- Lär dig vilka fartresurser din båt har. Utnyttja dem för att kunna köra ekonomiskt och säkert.
- Undvik att backa med hög hastighet och samtidigt göra stora roderutslag, eftersom detta medför stora belastningar på styrutrustningen.
- Undvik plötsliga manövrar i hög hastighet.
- Undvik att vara i förpiken i höga hastigheter.

Undvik plötsliga byten av körriktning i hög hastighet. Låt båten stanna och motorn gå ned i varv innan du växlar till back eller fram. Annars utsätts motorn för en oproportionerligt hård belastning varvid den kan stanna. I värsta fall tränger vatten in i motorn.

FARA!

En snurrande propeller är livsfarlig för den som fallit överbord eller för simmare. Använd nödstoppet och stäng av motorn innan ni kommer ombord ur vattnet.

Akterifrån sett roterar en högergående propeller medurs och en vänstergående moturs. Propellerns rotationsriktning är en avgörande faktor för manövreringen. En högergående propeller trycker båtens akter mot höger när båten går framåt och mot vänster när båten backar. Rotationsriktningen på propellern påverkar också i hög grad vändradien som för en högergående propeller är mindre mot vänster än mot höger. Detta kallas för propellerns paddeleffekt.

Propellrarna i din båt har stor tryckkraft som ger kraftig acceleration. Beakta det här så att inga farliga situationer uppstår.

KÖRA I HÅRD SJÖGÅNG

Åk aldrig ut på sjön i hård sjögång om du inte är säker på att båten, besättningen och passagerarna klarar det. Följ följande enkla regler:

- Förbered dig väl.
- Kom ihåg att surra fast lösa utrustningar.
- Ha alltid drivankare och annan nödutrustning lättillgänglig.
- Undvik brottsjöar som uppstår nära land och över grund.
- Om sjögången är hård ska du alltid sänka farten för att kunna garantera säkerheten.
- Använd trimplan och trimma ned fören för att minska slagen mot skroven i motsjö.

I motsjö

- Anpassa hastigheten efter sjögången.
- Anpassa körvinkeln efter sjögången. Undvik att köra så att vågorna kommer rakt från sidan.

I medsjö

- Kom ihåg att hålla fören högt i medsjö.
- Undvik att forcera vågorna, håll låg fart.
- Lägg vid behov ut drivankare för att sänka farten.
- Planande båtar kan vara särskilt utsatta vid hård medsjö. Aktern lyfter, propellern kaviterar och styrningen lyder inte, båten vänder samtidigt som fören dyker ner kraftigt.

MANÖVRERA I TRÅNGA LÄGEN

När du manövrerar båten i trånga lägen bör motorns varvtal hållas så lågt som möjligt för att du ska kunna manövrera lugnt och säkert. I förhållanden med

OBS!

Också halkskyddad yta kan vara hal när däcket är fuktigt.

svåra vindar och strömmar är det ibland nödvändigt att hålla högre varvtal för att utnyttja motorns effekt. Då är det viktigt att manövrarna utförs snabbt och distinkt, så att båten inte t.ex. genom avdrift försätter dig i besvärliga situationer.

En god regel, innan du inleder en manöver under besvärliga förhållanden är att tänka igenom situationer som eventuellt kan uppstå, beakta vind- och strömförhållanden och redan i förväg bestämma vilka manövrar som ska göras. Det är också viktigt att informera den övriga besättningen om vad de ska göra i olika situationer.

3.3.4 SIKTEN FRÅN FÖRARPLATSEN

Ge akt på sikten från förarplatsen. Bland annat nedanstående faktorer kan avsevärt minska sikten:

- Båtens trimvinkel
- Vinkeln på trimplanen
- Last och lastens placering
- Hastighet
- Snabb acceleration
- Övergång från deplacerande fart till planing
- Sjögång
- Regn och åskväder
- Mörker och dimma
- Inre belysning vid mörkernavigering
- Placering av gardiner
- Personer och utrustningar som kan skymma sikten för båtföraren.

De internationella COLREG-reglerna (förhindrande av kollision till sjöss) kräver att man hela tiden håller ordentlig utkik och iakttar regeln "rätt till väg". Att följa dessa regler är mycket viktigt.

Vistelse på fördäck

Att vistas på fördäck i över 30 knops hastigheter är inte tillåtet. Om bordet eller soldäcksdynorna finns på fördäcket ska du beakta att du bör hålla en hastighet på högst 15 knop för att undvika att dynorna och bordet lossnar i hög hastighet eller hård sjögång.

VARNING!

Gör endast små justeringar på en gång. Om du håller trimplansknappen nedtryckt för länge kan du delvis förlora kontrollen över båten.

3.3.5 ANVÄNDA TRIMPLAN

En Axopar-båt behöver inga trimplan för att komma upp i planing eller fungera med god prestanda. Rätt använda är trimplanen ändå utmärkta hjälpmedel. Det är framför allt i två olika situationer som du bör använda trimplan. Du bör använda dem när du vill trimma ned fören vid besvärlig sjögång och i farter mellan planingströskel och marschfart samt vid stark sidvind.

En planande båt lutar alltid mot vinden vid kraftig sidvind. Detta försämrar båtens sjöegenskaper och därför bör du hålla båten så rakt som möjligt i sidled. Genom att trycka ned lovarts trimplan pressar du båten tillbaka till normalt gångläge.

När du vill pressa ned fören används båda trimplanen parallellt. Kör först upp båda trimplanen helt och därefter ned i korta sekvenser, så att du hela tiden kontrollerar båten helt.

Vid körning i medsjö skall båda trimplanen alltid vara helt uppfällda och motorns trimmer skall vara neutrala eller upptrimmade. Detta för att undvika att båten "punkterar" vågorna vid kraftig medsjö, vilket kan leda till okontrollerade inbromsningar. Därför bör båten köras med fören högt i medsjö.

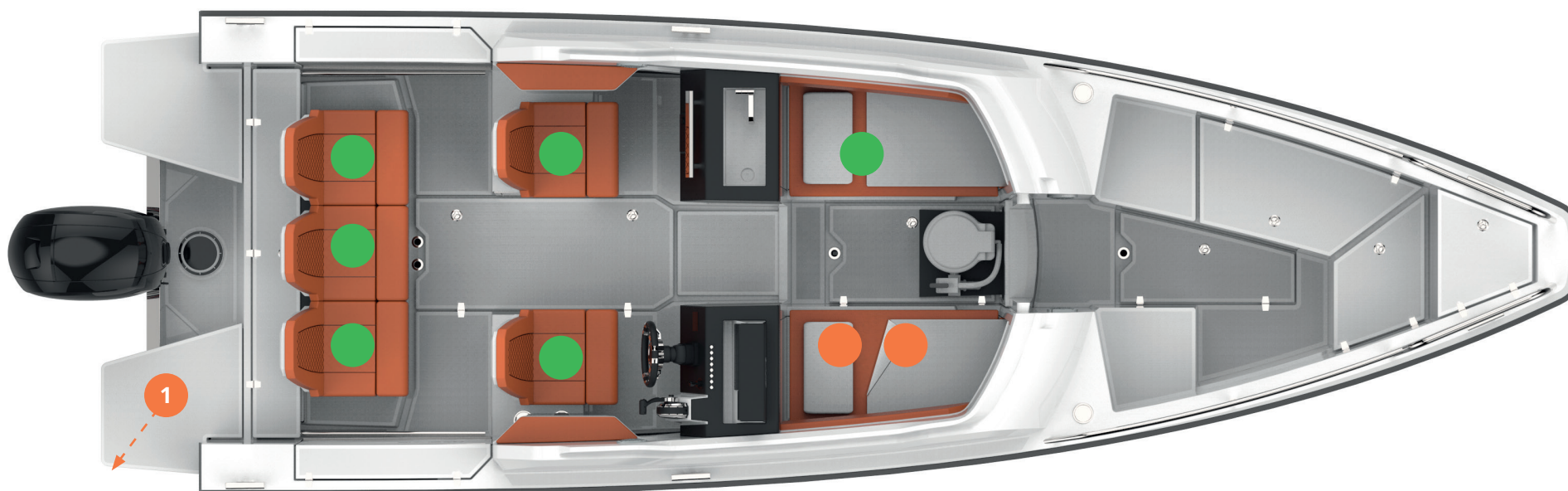
3.4 HUR DU FÖREBYGGER FALL ÖVERBORD OCH TAR DIG TILLBAKA UPP I BÅTEN

Båten är dimensionerad för 6 personer. Sittplatserna har märkts ut på ovanstående bild. Ni ska inte sitta, stå eller vistas i andra delar av båten när den körs.

En person som fallit i vattnet tar sig lättast upp i båten med hjälp av badstegen på akterspegeln (1). Stegen kan vändas ner också från vattnet. Håll portar på däck stängda under körningen.

FARA!

En roterande propeller är livsfarlig för en person som fallit i vattnet eller för en simmare. Använd nödstopp och slå ifrån motorn när någon tar sig upp i båten.

3.5 ANKRING, FÖRTJÖNING OCH BOGSERING

FÖRTJÖJNING

Kom ihåg att alltid informera besättningen om hur du tänker lägga till.

Fendrar och minst en förtöjningstamp i för och akter skall finnas på plats innan du anländer till bryggan.

Att lägga till vid bryggan är lättast i motvind. Försök att hela tiden hålla fören rakt mot vindriktningen och hålla så pass hög fart att båten lyder styrningen. Om fören vänder i någon riktning ska du backa ut och försöka på nytt. Lagg till med fören först och se till att snabbt få en tamp i land.

Om du måste lägga till i sidvind är båten svårare att manövrera. Styr inte in parallellt med bryggan och låt inte båten driva mot bryggan. Då finns det alltid en risk att båten stöter mot andra båtar eller bryggan. Försök istället att manövrera båten så att vinden kommer rakt akterifrån. Då kan du styra båten rakt eftersom vinden hjälper till att hålla båten på kurs. En hjälpare på fördäck som snabbt kan vända fören i önskad riktning efter att båten har stannat helt är bra att ha.

Försök alltid undvika kraftiga gaspådrag, i allmänhet räcker det att köra fram- och bakåt på tomgång. Häftiga gaspådrag kan leda till panikartade manövreringar.

Förtöjningspunkterna finns på nedanstående bild. Punkter finns i aktern, mitt i båten och i fören. Vid förankring framåt eller bogseringskraften 23,5 kN. Fästkraften framåt är 19,2 kN. Fästkraften bakåt är 16,4 kN.

OBS!

Brotthållfastheten hos linor eller kedjor får i allmänhet inte överstiga brotthållfastheten för i fråga varande fästpunkt.

FÖRE ANKRING

1. Kontrollera på sjökortet att ankring är tillåten i det aktuella området.
2. Lyssna på väderleksrapporten för området och ta hänsyn till vindprognoserna.
3. Sätt på ekolodet.
4. Undersök bottenförhållanden och försäkra dig om att ankaret får fäste.
5. Kontrollera att säkerhetskedjan har lossats från ankaret.
6. Sänk inte ankaret i vattnet förrän ni är framme vid den tilltänkta ankringsplatsen.
7. Släpp ut cirka tre gånger så mycket ankarlina som vattnet är djupt.
8. Backa för att kontrollera att ankaren har fått fäste (endast ankaren i fören).
9. Notera er position med hjälp av GPS. Kontrollera regelbundet att båten inte har flyttat på sig.
10. Sätt ekolodet i "Anchor Watch" -läge.

FARA!

Kom alltid ihåg att fästa ankaren stadigt fast i båten. En ankare som faller när du kör kan förorsaka stor skada på båten och vara livsfarlig för besättningen.

BOGSERING

OBS!

När du bogserar eller blir bogserad använd alltid låg fart. När det gäller en båt med displacementskrov får du aldrig överskrida skrovhastigheten vid bogsering.

Bogseringslinan måste alltid fästas så att den kan lossas under belastning. Det är på ägarens/användarens ansvar att säkerställa att förtöjnings-, bogserings- och ankarlinorna, ankarkedjorna och ankarna är lämpliga för det sätt som båten är tänkt att användas på. Kom alltid ihåg att båtens stabilitet kan försämrats om man är tvungen att bogsera den.

3.5.1 LYFT OCH TRANSPORT

LYFT

Placera lyftstropparna i enlighet med nedanstående bild. När stropparna hakats på kranens lyftkrok bör de säkras med linor i beslag i för och akter för att förhindra att de rör på sig.

TRANSPORT

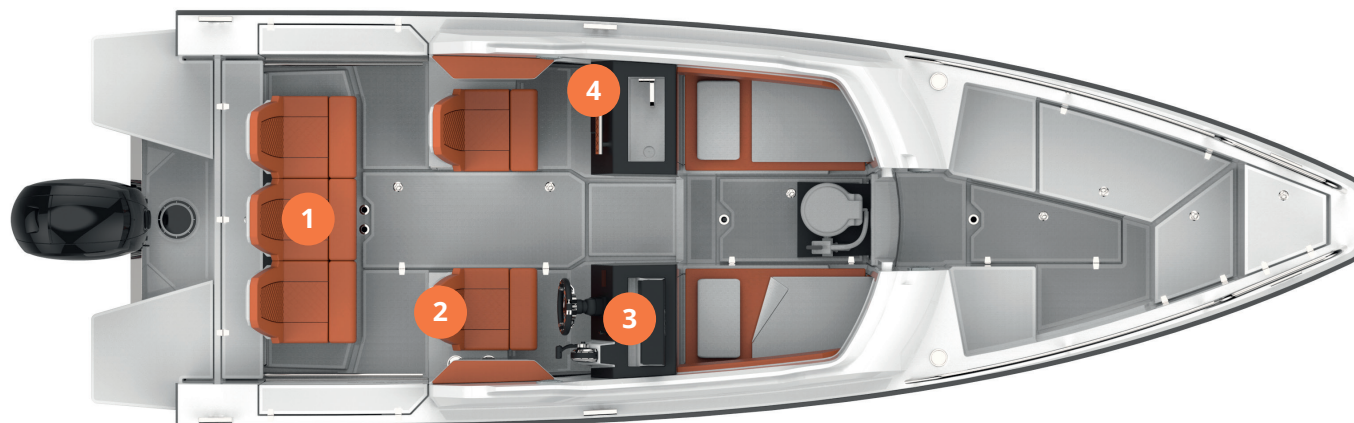
Låt alltid ett auktoriserat företag sköta transporten av båten på land. Försäkra dig om att företaget har de försäkringar som krävs ifall skador skulle inträffa.

4 ELSYSTEM

4.1 SCHEMA FÖR ELSYSTEM

1. Batterier
2. Huvudströmbrytare och 12 V stickkontakt
3. 12 V stickkontakt
4. Styrpulp och 12 V stickkontakt

4.2 12 V SYSTEM

Båten är utrustad med ett 12 volts likströmssystem. Elsystemet består av motorns laddare, batterier och utrustning. Elinmatningen sker från laddarna genom dioderna till batterierna. Båtens utrustningar använder 12 volts system. Utrustningarna fungerar endast när huvudströmbrytaren eller strömbrytarna på huvudströmbrytarpanelen är påkopplade. Skadad utrustning ska servas innan de åter påkopplas och tas i bruk.

Kopplingsschemat för båtens elsystem återges i bilaga 3. Huvudströmbrytaren finns under akterbänkarna på däck. När strömkretsen är påkopplad kan enheter manövreras från brytarpanelen vid förarplatsen.

VARNING!

Du ska inte

- koppla från strömmen när motorn är i gång, åtgärden kan skada motorns laddare
- göra elinstallationer om strömmen är påkopplad
- ändra på båtens elsystem eller ritningar av den; ändringar och service skall överlämnas till en sakkunnig båtetekniker
- ändra på det nominella amperetalet för överströmsskyddet
- installera eller ersätta elutrustning med komponenter som gör att strömkretsens nominella amperetal överskrids
- lämna båten oövervakad med elsystemet påkopplat, med undantag för den automatiska länspumpen eller alarmsystemet.

4.2.1 ELCENTRAL

Båtens olika strömkretsar styrs med huvudströmbrytarna i elcentralen. Med huvudströmbrytarna kan batterierna kopplas från alla apparater som använder el. När huvudströmbrytarna är påkopplade leds strömmen till elcentralen och därifrån till olika delar av båten. Huvudströmbrytarna finns i akterbänkens benutrymme på vänstra sidan.

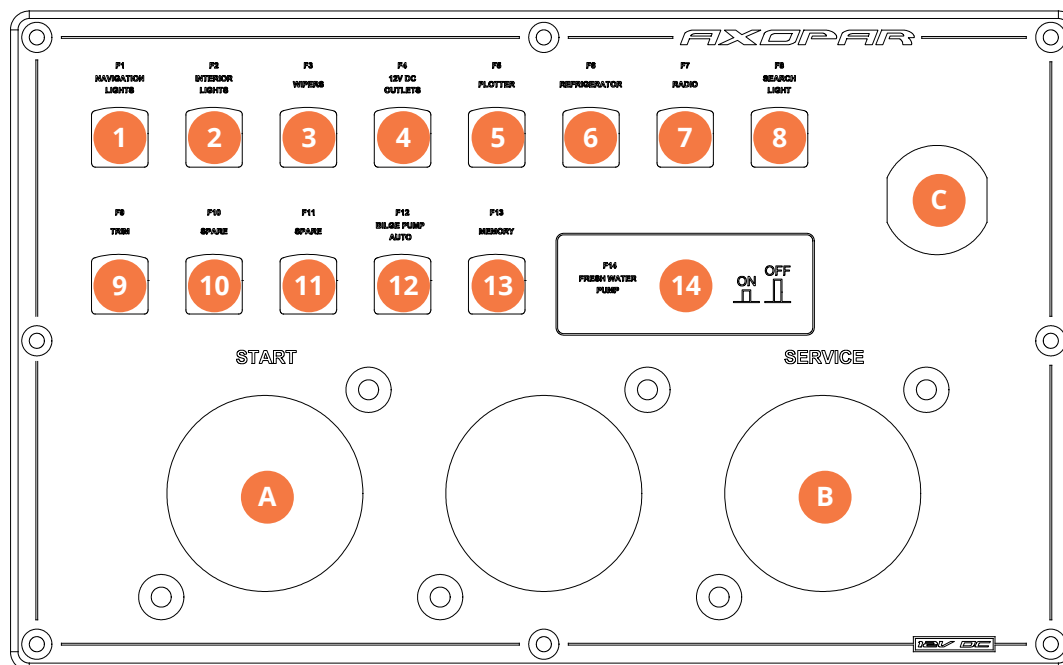
Huvudströmbrytarens bakgrundsfärg och texten ON visar att strömkretsen är påkopplad och när kretsen är fränkopplad är bakgrundsfärgen röd och på den syns texten OFF.

Strömmatningen till motorerna fås genom att ställa brytaren START (A) i ON läge, till utrustningarna fås ström genom att ställa brytaren SERVICE (B) i ON läge.

När du lämnar båten för en längre tid ska du koppla från strömmen i alla huvudströmbrytare och utrustningar men låta direktmatningens brytare vara påkopplade.

På huvudströmbrytarpanelen finns också båtens säkringar (1-11), direktmatningsbrytarna (12-14) och 12 V stickkontakt (C)

1. Säkring till körlanternor	9. Trimplan*
2. Säkring till lampor inne	10. Reserv
3. Säkring till vindrutetorkare*	11. Reserv
4. 12 V stickkontakter	12. Länspumpens automatiska funktion
5. Kartplotter*	13. Radions minne*
6. Kylskåp*	14. Färskvattenpump
7. Radio	
8. Sökljus*	
- *Tilläggsutrustning

4.2.2 BRYTARE FÖR DIREKTMATNING

En del av säkringarna till båtens utrustningar har utrustats med brytare för direktmatning. Direktmaningsbrytarna är avsedda för utrustning som behöver ström direkt från batteriet och som fungerar trots att huvudströmbrytarna skulle vara fränkopplade. Brytarna finns i elcentralen.

Brytarna (12-13) är utrustade med automatsäkrings- och strömbrytarfunktion. Färskvattenpumpens brytare (14) kan kopplas från när pumpen inte används.

När brytaren är tryckt nedåt är den på och när den är uppåt är den fränkopplad. Brytaren indikerar kortlutning eller störning i strömkretsen genom att fara upp i överläge. Du kan koppla på brytaren på nytt genom att trycka den tillbaka ner. Koppla inte på brytaren på nytt innan du tagit reda på orsaken till störningen. Direktmaningsbrytarna (12-13) ska lämnas påkopplade trots att strömmen i de övriga strömkretsarna skulle vara fränkopplade.

VARNING!

Att koppla från direktmatningsbrytaren för tidigt kan medföra att en utrustning, t.ex. värmaren, går sönder eller börjar brinna eftersom utrustningarna har fläkt-/ventilationsegenskaper trots att strömmen i utrustningen annars skulle vara fränkopplad.

Därför ska du se till att utrustningen först har avkylts innan du fränkopplar den. Ytterligare information finns i utrustningens handbok.

4.2.3 SÄKRINGAR

Båten är utrustad med s.k. automatsäkringar som far upp när säkringen utlöses. Innan du kopplar på säkringen på nytt ska du först kontrollera eventuell orsak till att säkringen utlöstes och trycka ner säkringen på nytt. Säkringarna finns på huvudströmbrytarens panel.

VARNING!

Innan du kopplar på strömkretsen se till att strömkretsen inte är skadad och att den inte börjar brinna av de eventuella skadorna. Skadade utrustningar ska servas innan de tas i bruk på nytt eller bytas ut.

4.2.4 BATTERIER

Din båt är utrustad med två batterier varav START batteriet matar ström till motorerna och Service batteriet till de övriga apparaterna och utrustningarna i båten. Batterisystemet har byggts så att båtens motor startar trots att Start batterierna skulle vara tomma eftersom strömmatningen då sker från Service-batteriet. Den här funktionen fungerar emellertid inte andra vägen.

Batterierna finns under akterbänken. Batteriernas placering ser du i punkten om elsystemet. När du lämnar båten ska du koppla från strömmen i huvudströmbrytarna men komma ihåg att se till att alla direktmatningsbrytare är påkopplade. Använda bara montering fri batterier i båten.

LADDNING AV BATTERIER

Se till att ventilationen i batteriutrymmet alltid är bra ventilerat när batterierna laddas. Ladda batterierna endast med båtens egna laddare. I andra laddnings-situationer ta bort batterierna från båten. Beakta att blybatterier börjar bilda explosiv gas vid en spänning på 14,4 V. Spänningen hos ett normalt obelastat batteri ligger i området 12,3–12,7 V. Under laddning stiger batteriets spänning

småningom och laddningen upphör automatiskt enligt inställningarna på laddningsregulatorn och batteriladdaren. För att uppnå rätt resultat bör spänningen mätas på batteriets anslutningar och inte på generatoren.

LADDNINGSTILLSTÅND

Den bästa metoden att fastställa laddningstillståndet är att mäta den specifika vikten på batterisyran. Detta mäts med en syramätare. Normal syravikt för fulladdat batteri vid 20 °C är i allmänhet 1,26–1,28 g/cm³. Notera att syravikten ändrar sig med temperaturen. Batterier av annat fabrikat kan ha en annan syravikt. Kontakta återförsäljaren för rätt uppgifter. Om syravikten varierar från cell till cell är batteriet dåligt och bör bytas ut.

VINTERFÖRVARING

Vid vinteruppläggning kan batterierna vara kvar ombord endast om de är fullt uppladdade. Ett dåligt laddat batteri kan frysa sönder. Koppla alltid loss kabelskorna från batterierna för att förhindra oxidering. När du tar bort batterierna, lossa först den negativa anslutningen och se till att inga lättantändliga eller explosiva material eller vätskor finns i närheten. När du lägger batterierna tillbaka på sin plats koppla dem i omvänd ordning (den positiva polen först).

UNDERHÅLL AV BATTERIER

Batterierna ska rengöras regelbundet för att förhindra överslag mellan cellerna. Om batteriet är placerat i ett avskilt utrymme räcker det normalt med rengöring av den övre ytan vår och höst. Försäkra dig om att batteripropparnas luftningshål är öppna så att gas kan ventileras ut. Polerna och kabelskorna ska smörjas in för att förhindra oxidering och korrosion.

FARA!

Batteriernas huvudströmbrytare finns på huvudströmbrytarpanelen. Batterierna laddar sig när motorn går, alternativt laddas de med batteriladdare eller annan tilläggsutrustning.

När du kontrollerar vätskenivån i cellerna får du inte använda tändsticka, cigarettändare eller annan öppen eld eftersom explosiv gas bildas i batteriet.

5 TEKNISKA SYSTEM

5.1 BRÄNSLESYSTEM

Ett separat fast bränslesystem har installerats i båten. Systemets luftledningar har utrustats med extra bränslefilter (1) som är av vattenavskiljartyp. Bränsletanken (2) finns under bänken i styrhytten. Beslaget för bränslepåfyllning (3) finns i bakre hörnet på Portsidan. Bränsletanken har utrustats med en kran som finns på tanken.

Försök att skydda bränsleslangarna mot skador.

Sätt dig in i instruktionerna om hur motorns bränslesystem sköts och underhålls i motorns instruktionsbok.

Hantera inte öppen eld eller brinnande cigaretter när du tankar. Kom ihåg att bensin inte får förvaras i utrymmen som inte har planerats för det. Eftersom inget ventilerat förvaringsutrymme finns i den här båten ska eventuella reservdunkar förvaras på däck.

ANVÄNDNING

Före du tankar en båt med kompositdäck (Esthec eller FlexiTeek) ska du skölja däck med vatten. Då lämnar bränsle som eventuellt runnit över på vattnets yta och sugas inte upp av materialet.

Vatten som kommer i motorns insprutningssystem kan snabbt förorsaka korrosionsskador på insprutningspumpens precisionsdelar. På grund av detta är det mycket viktigt att regelbundet kontrollera om det finns vatten i det extra bränslefiltret. Låt då och då en liten mängd bränsle (akta dig för bränslestänk) rinna i ett lämpligt kärl och kontrollera att det inte innehåller kondensvatten. Om vatten finns i filtret, fortsätt att tömma till endast rent bränsle rinner i kärlet.

Funktionsstörningar kan lätt uppstå i motorns bränslesystem när bränslet innehåller luftbubblor. Fyll alltid bränsletankarna i god tid före bränslet har hunnit ta slut helt. Om du har kört systemet tomt ska du avlufta den före du kan starta motorn på nytt. Se instruktioner för hur bränslesystem avluftas i motortillverkarens instruktionsbok.

VARNING!

- Blockera aldrig vägen till säkerhetsutrustningar, brandsläckare, bränsleventiler eller till elsystemets huvudströmbrytare.
- Täpp aldrig igen ventilationsöppningar som gjorts i båten eftersom dessa är avsedda för att ventilerar ut bränsleångor.
- Använd aldrig fel bränslekvaliteter i värmare och spis, eftersom utrustningarna kan skadas.

5.2 FÄRSKVATTENSYSTEM

Färskvattensystem fås som extra utrustning till båten. Färskvattensystemet består av en färskvattentank, pump och ett tappställe i pentry. Tanken finns under det öppna utrymmet i fören. Pumpen finns i den bakre delen av tankutrymmet. Färskvattentanken fyller du genom däckbeslaget på fördäck (4). Komponenternas placering ser du på bilden på följande sida.

Färskvattensystemet kopplar du på med färskvattenpumpen. Pumpens brytare finns på huvudströmbrytarpanelen. Före du avlägsnar dig från båten ska du koppla från systemet. Kom ihåg att kontrollera pumpens filter regelbundet.

OBS!

Färskvattensystemet ska tömmas omsorgsfullt före vinterförvaring. Vi rekommenderar inte att använda antifrysmedel i färskvattensystemet.

5.3 SEPTIKSYSTEM

Ett septiksystem kan fås till båten som tilläggsutrustning. Systemet består av en manuell WC-stol, en septiktank och -kross.

WC-STOL

WC-stolens exaktare funktion beskrivs i stolens egen handbok.

Före du använder stolen ska du öppna vattenintagskranen som finns bakom serviceluckan till förvaringslådan under WC. Kom ihåg att stänga kranen efter användning. Rengör WC med mildt rengöringsmedel. Använd aldrig rengöringsmedel eller doftämnen som innehåller tallolja, formaldehyd eller klor, inte heller frätande ämnen eller ämnen som baserar sig på råolja. Dessa kan skada plast- och gummiytor på WC. Smörj pumpaxeln med vaselin för att förlänga tätningens livslängd. Skölj WC-systemet omsorgsfullt med färskvatten när båten inte används. I WC-stolen får inte läggas annat än toalettpapper varför det är absolut förbjudet att slänga eller hälla bl.a. pappershanddukar, tyg- eller

gummiprodukter, hårda föremål, oljeprodukter eller lösningsmedel dit. För att undvika olika slags skador får dit heller inte hällas vatten som är varmare än handen.

SPILLVATTENTANK

Förorena inte miljön! Spillvattentanken kan tömmas antingen med septikkross direkt i vattnet eller genom att suga den i fasta insamlingsstationer för septikavfall som alltid ska användas. På områden där fasta septiktankar inte finns ska du gå tillväga på följande sätt:

Öppna den plomberade bottenventilen. I mån av möjlighet ska tanken tömmas dagligen och då alltid på djupt vatten långt från strand. Pumpens placering har angetts på konstruktionsritningen.

Se rengöringsinstruktionerna i punkten om Vinterförvaring.

OBS!

Ventilen ska stängas efter tömningen. Låt inte tanken bli full så att papper packar sig på botten vilket gör det svårare att tömma tanken.

RUSTA TOALETEN PÅ VÅREN

1. Smörj pumpcylindern med vaselin.
2. Spola igenom systemet med färskvatten.
3. Anslut slangarna och öppna båda ventilerna.
4. Kontrollera noga att anslutningarna inte läcker.

VINTERFÖRVARING

Vi rekommenderar inte att du använder frostskyddsmedel eftersom det är omöjligt att garantera att medlet når alla delar i systemet.

OBS!

Innan båten förs till vinterförvaring ska dess hela system rengöras och spolas igenom medan båten fortfarande ligger i vattnet. När båten tagits upp på land ska hela systemet noggrant töm, också på allt vatten. Denna åtgärd förhindrar frostsador, bakterietillväxt och dålig lukt.

5.3.1 ILLUSTRATION AV FÄRSKVATTEN- OCH SEPTIKSYSTEM

1. Påfyllnadsbeslag för vatten
2. Färskvattentank
3. Färskvattenpump
4. Kran i pentry
5. Brytare till vattenpump
6. Septiktank
7. Septikpump
8. Beslag för sugtömning av septiktank
9. WC-stol
10. Kran för tömning av septiktank och kran för vattenintag till WC-stol.

6 SÄKERHET

6.1 ALLMÄNT

Om det börjar brinna på din båt sker det i allmänhet explosionsartat. Motorn är den vanligaste tändkällan. För det mesta sprider sig elden snabbt och därför ska du vara mycket snabb när det börjar brinna. Försök att släcka branden genom att kväva den, dvs. förhindra att det brinnande objektet får syre. Använd den brandsläckare som finns i båten. Du ser var den är placerad i punkten om allmänna arrangemang. Att använda vatten vid bränsleantända bränder hjälper inte.

Om du börjar förlora kontrollen över branden ska alla ombord omedelbart för personsäkerhetens skull lämna den brinnande båten eftersom det finns risk för explosion om branden sprider sig till bränsletankarna. Detta kan leda till att ett stort område runt båten också kan börja brinna.

Håll alltid kölsvinet rent och kontrollera regelbundet att där inte finns bränsleångor och -läckagen. Lägg inte upp gardiner eller annat lättantändligt material nära spisen eller värmearläggningen.

6.2 BRANDBEKÄMPNING

Denna båt ska vid användning utrustas med handsläckare med följande kapacitet och de ska placeras enligt följande. Handsläckarens effekt bör vara minst 8A 68B. Kontrollera rätt placering av handsläckarna på nedanstående schema.

Släckningsfilten ska förvaras bredvid kokapparaten.

Det är båtägarens/användarens skyldighet att se till att:

- kontrollera brandbekämpningsutrustningen regelbundet enligt de kontrollintervaller som anges på materiele
- gamla utrustningar ersätts omedelbart med motsvarande eller bättre utrustningar
- besättningen och passagerarna informeras om var brandbekämpningsutrustningar finns och hur de används samt var utrymningsvägar och nödutgångar finns

- brandbekämpningsutrustningen alltid finns tillgänglig i båten.

Åtgärder vid motorbrand

- Stanna motorn.
- Styr om möjligt upp mot vinden.
- Samtliga ombord sätter på sig flytvästarna.
- Vid behov evakueras passagerarna.
- Vid behov anropa sjöräddningen.
- Stäng av motorbränsle, gasol och huvudströmbrytare.
- Avvakta tills du är helt säker på att branden är släckt innan du öppnar motorhuven och var beredd att använda handbrandsläckaren för eftersläckning.
- Släck eventuella pyrande brandhärddar med vatten.

Åtgärder efter släckning

- Öppna dörrar och fönster för bättre ventilation.
- Se till att släckningsutrustningen återfylls eller ersätts med nya efter genomförd släckning.

OBS!

Du ska aldrig:

- blockera utrymningsvägar och nödutgångar
- blockera vägen till säkerhetsanordningar såsom bränsleventiler och huvudströmbrytare
- blockera vägen till synliga eller dolda släckare
- lämna båten oövervakad när spisen eller värmaren är i gång
- modifiera båtens system (speciellt el-, bränsle- och gassystem)
- tanka bränsle eller byta gasbehållare när motorerna är i gång
- röka när ni hanterar bränsle eller gas.

6.3 RÄDDNINGSFLOTTE

FÖRVARING AV RÄDDNINGSFLOTTE

Tillverkaren har inte utrustat båten med räddningsflotte. Om du besluter dig för att skaffa en sådan till båten rekommenderar vi att du förvarar den i det öppna utrymmet bak i båten varifrån den är enklast att använda i nödsituationer.

USE OF LIFE RAFT

Hätätilanteessa pelastuslauttaa pitäisi käyttää peräkannelta. Paras paikka pelastuslautan veteen laittamiseksi on uimataso. Also in an emergency, the liferaft is easiest and safest to board from the swimming deck. Switch off the engine when using the life raft. Follow also the life raft manufacturer's instructions.

6.4 SÄKERHETSPLAN

1. Badstege
2. Släckare
3. Huvudströmbrytare

7 SERVICE OCH UNDERHÅLL

7.1 ÅTGÄRDER FÖRE VINTERFÖRVARING

1. Tvätta skrovet och botten genast efter att du lyft upp båten.
2. Lämna skåp, lådor och dörren till kajutan och klädsåp på glänt.
3. Tvätta alla inre delar också under galler.
4. Mattor och dynor förvaras bäst i torra utrymmen inomhus. Om det inte är möjligt försäkra dig om att dynorna är torra och ställ dem på sidan. Ta bort mattor.
5. Försäkra dig om att ventilationen är bra i båten.
6. Om du lämnar batterierna i båten, försäkra dig om att de har full laddning annars kan de frysa sönder.

7.2 FÖRE SJÖSÄTTNING

1. Ta bort skyddsöverdraget i god tid före sjösättning.
2. Tvätta skrovet med vanligt schampo och mjuk borste.
3. Vaxa skrovet vid behov. Använd vanligt båtvax.
4. Om små skråmor har kommit på skrovet eller om det finns blekta ställen på gelcoat ytan kan alla sådana här skador behandlas med ett tjockare vax före polering.
5. Måla botten med bottenfärg.
6. Om du har tagit bort batterierna sätt dem tillbaka och mät vätskenivån i cellerna. Mät i vilket skick batterierna är.
7. Kontrollera alla kablar, spännare, motorns fästen och andra fästen.
8. Kontrollera styrningen före sjösättning.
9. Kontrollera mätaruppsättningen.
10. Stäng alla tömningsproppar.
11. Kontrollera att bottenventilerna är i skick och täta, kontrollera att båten inte tagit skada av kölden.
12. Kontrollera alla rör, slangar och kranar.
13. Anteckna eventuella köldskador.

OBS!

Lyftbommen ska vara lika bred som båten. Var alltid mycket noggrann när ni lyfter båten. Observera var loggivaren är så att den inte skadas. Skydda båtens sidor bra för att undvika skador. Vid behov ska lyftstropparnas placering justeras efter hur båten belastas.

OBS!

När du hanterar miljöskadliga ämnen såsom bränslen, oljor, lösningsmedel, fetter, bottenfärger mm. ska du alltid beakta följande saker vid hantering:

- Iaktta alltid mycket stor försiktighet, läs omsorgsfullt bruksanvisningarna för produkterna och hantera dem försiktigt. För tomma förpackningar, burkar och motsvarande till insamlingspunkter som är avsedda för dessa. Om du är osäker på produktens skadlighet kontakta dess leverantör eller försäljare.
- Svallvågor eroderar naturen och medför problem för andra båtar i omgivningen. Anpassa alltid hastigheten efter situationen och miljön så att skadliga svallvågor inte kan uppstå.
- Kör båten alltid i en så ekonomisk hastighet som möjligt och efter rådande förhållanden för att undvika onödiga utsläpp och bullerstörningar.
- Serva motorn regelbundet och på tillbörligt sätt för att minimera störningar av buller och utsläpp. Läs omsorgsfullt tillverkarens handbok.
- Som båtförare ska du känna till lokala miljölagar och iaktta miljöreglerna.
- Töm aldrig toaletter eller spillvattentanken i sjön.
- Bekanta dig också med internationella bestämmelser om att förhindra nedsmutsning av haven (MARPOL) och respektera dem så mycket som möjligt.

AXOPAR